

Nr 27

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition rörande ratifikation av en konvention mellan Sverige och Italien rörande social trygghet.

Genom en den 16 mars 1956 dagtecknad proposition, nr 141, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att godkänna, att Sverige ratificerar en den 25 maj 1955 undertecknad konvention mellan Sverige och Italien rörande social trygghet.

Konventionen — som avser ömsesidigt utgivande av förmåner från ålders-, invalid- och efterlevandepensioneringen samt sjuk-, yrkesskade- och arbetslöshetsförsäkringarna ävensom av arbetslöshetshjälp, moderskapsförmåner och barnbidrag — har jämte slutprotokoll fogats vid detta utlåtande som *bilaga*.

I fråga om tillkomsten av konventionen må här upptagas följande.

Sedan italienska regeringen inbjudit svenska regeringen till förhandlingar för avslutande av en konvention mellan Sverige och Italien om social trygghet, har sådana förhandlingar ägt rum i Stockholm i oktober—november 1953 och i Rom i oktober 1954. Jämsides härmed har förhandlingar bedrivits mellan Danmark och Italien samt mellan Norge och Italien för avslutande av motsvarande konventioner.

Över ett förslag till svensk-italiensk konvention som uppgjordes under förhandlingarna i Stockholm har, såvitt angår vårt land, yttranden inhämtats från pensionsstyrelsen, socialstyrelsen, riksförsäkringsanstalten, arbetsmarknadsstyrelsen, Svenska arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen i Sverige. I dessa yttranden framställda erinringar har vid utarbetandet av den slutliga konventionen blivit i allt väsentligt beaktade.

Konventionen jämte slutprotokoll har den 25 maj 1955 undertecknats i Rom. Konventionen innehåller bestämmelser om att den skall ratificeras. Den träder inte i kraft förrän första dagen i andra månaden efter den då ratifikationsinstrumenten utväxlats. Konventionen och slutprotokollet har upprättats på svenska och italienska språken.

Konventionsförhandlingarna mellan de nordiska länderna och Italien har ingått som ett led i det arbete, som pågår inom Europarådets ram för att

medelst bilaterala och multilaterala konventioner sammanlänka de till rådet anslutna ländernas sociala välfärdssystem. Därigenom åsyftar man att tillförsäkra dessa länders medborgare rätt att i annat sådant land åtnjuta de sociala förmåner som utgår enligt detta lands lagstiftning. Att detta är syftet även med den svensk-italienska konventionen har kommit till uttryck i inledningen till densamma.

Beträffande innehållet i konventionen får utskottet främst hänvisa till den vid utlåtandet fogade bilagan.

Här må endast anmärkas följande huvudsakligen avseende utformningen av de italienska socialförmåner, som beröres av konventionen.

Konventionen innehåller tre delar. I första delen upptages allmänna bestämmelser avseende bl. a. konventionens omfattning i materiellt hänseende och rörande frågan vilket lands lagstiftning som skall tillämpas i konventionsfallen, varjämte fastslås likställighetsprincipen. Den andra delen innehåller de särskilda bestämmelser som skall gälla för de olika förmångrenarna. I den tredje finns intagna vissa gemensamma bestämmelser samt regler av teknisk natur.

Andra delen av konventionen, som innehåller särskilda bestämmelser rörande de olika grenarna av social trygghet, är indelad i fem kapitel, av vilka *kapitel I* handlar om förmåner vid ålderdom och invaliditet samt åt efterlevande. Beträffande dessa förmåner föreligger stora skiljaktigheter mellan de båda ländernas lagstiftning. Rörande den italienska invaliditets-, ålders- och efterlevandeförsäkringen må nämnas, att den är obligatorisk för alla arbetstagare i enskild tjänst i Italien oavsett nationalitet samt att möjlighet till frivillig försäkring finnes för bl. a. den, som tidigare varit men inte längre är obligatoriskt försäkrad, och för självständiga företagare med lägre inkomster. Pensionsåldern är 60 år för män och 55 år för kvinnor. För rätt till ålderspension kräves minst 15 års försäkring ävensom att avgifter till försäkringen erlagts eller — vid sjukdom eller barnsörd — gottskrivits för minst 15 år. Pensionen beräknas i princip i förhållande till summan av erlagda avgifter men förhöjes med ca en tiondel för varje år, som vederbörande väntar utöver pensionsåldern med att börja uppbära pension. Invalidpensionen beräknas efter i huvudsak samma normer som ålderspensionen, dock att för rätt till invalidpension fordras minst fem års försäkring samt att avgifter erlagts eller gottskrivits för minst fem år. Efterlevandepension utgår till efterlevande make och barn samt i vissa fall även till föräldrar. Vissa barntillägg utgår till ifrågavarande pensioner. Försäkringen finansieras genom arbetsgivarbidrag, avgifter från de försäkrade och bidrag från italienska staten. Avgifterna täcker ungefär en fjärdedel av kostnaderna.

I kapitel II upptages bestämmelser om försäkring mot sjukdom, tuberkulos och moderskap.

Svensk medborgare är enligt artikel 2 i Italien likställd med italiensk medborgare i fråga om nu ifrågavarande italienska försäkringar. Härvid må nämnas, att sjukförsäkringen i Italien är obligatorisk för arbetstagare och vissa egna företagare inom jordbruket. Frivillig anslutning till försäkringen för enskild person är inte utesluten men i praktiken medges sådan anslutning blott för särskilda grupper, vanligen avseende visst yrke, varvid försäkringsvillkoren fastställs av försäkringsgivaren, s. k. fakultativ försäkring. För rätt till förmån från sjukförsäkringen kräves att minst ett års avgifter erlagts under den sistförflutna femårsperioden. Sjukförsäkringen omfattar inte tuberkulos. För denna sjukdom finnes en särskild försäkring, som är obligatorisk för samma befolkningsgrupper som invalid-, ålders- och efterlevandeförsäkringen. För rätt till förmån fordras minst två års försäkring och minst ett års premier under de sista fem åren före försäkringsfallet. Vid recidiv behöver dessa villkor inte ånyo uppfyllas. Vid sidan av tuberkulosförsäkringen finnes olika former av kommunalt organiserad tuberkuloshjälp.

I *kapitel V* regleras arbetslöshetsförmåner.

Den italienska arbetslöshetsförsäkringen är obligatorisk för arbetstagare, dock med vissa betydelsefulla undantag, exempelvis för jordbruksarbetare. För rätt till ersättning krävs minst två års försäkring ävensom att minst ett års avgifter erlagts eller gottskrivits för de två sistförflutna åren. Från italiensk sida har i *artikel 16 mom. 1* utfästs, att svensk och italiensk medborgare, som flyttar från Sverige till Italien och där tar ett arbete varigenom han blir omfattad av nämnda försäkring, skall få tillgodoräkna tid, varunder han varit ansluten till arbetslöshetsförsäkringen i Sverige, för uppfyllande av försäkringstidsvillkoret i den italienska försäkringen.

Föredragande departementschefen, statsrådet Ericsson, har, efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter, i propositionen anfört bl. a. följande.

»En ratifikation av förevarande konvention synes inte förutsätta att någon ändring vidtages i hithörande svenska lagstiftning.

Slutligen må nämnas, att i samband med förhandlingarna rörande de bilaterala konventionerna mellan Italien, å ena, och ettvarvt av de tre nordiska länderna, å andra sidan, även upptagits frågan om att genom ett multilateralt avtal samordna de bilaterala konventionerna. Arbetet med detta avtal är emellertid ännu inte slutfört. Därest arbetet skulle resultera i ett avtal, som faller inom området för de Kungl. Maj:t i hithörande lagstiftning lämnade fullmakterna att träffa överenskommelse med främmande stat, torde det icke vara erforderligt att förelägga riksdagen avtalet för godkännande av ratifikation.»

Utskottet

Utskottet har ej funnit anledning till erinran mot att förevarande konvention ratificeras.

Utskottet hemställer,

att riksdagen med bifall till förevarande proposition, nr 141, måtte godkänna, att Sverige ratificerar en den 25 maj 1955 undertecknad konvention mellan Sverige och Italien rörande social trygghet.

Stockholm den 24 april 1956

På andra lagutskottets vägnar:

ELSA JOHANSSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Nils Elowsson, Axel E. Svensson, Sunne, fru Carlqvist, herrar Huss*, Grönkvist, Birke* och Alvar Andersson;

från a n d r a kammaren: fru Johansson i Norrköping, herr Jacobsson i Tobo, fru Västberg*, herr Hagård, fröken Höjer*, herrar Ericsson i Näs* och Fredriksson samt fru Eriksson i Ängelholm.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Bilaga

Konvention

mellan

Konungariket Sverige och Italienska Republiken rörande social trygghet.

HANS MAJESTÄT KONUNGEN AV SVERIGE och PRESIDENTEN I ITALIENSKA REPUBLIKEN, vilka önska tillförsäkra svenska och italienska medborgare de sociala förmåner, som utgå enligt de båda ländernas lagstiftning, hava överenskommit att sluta en konvention härom och hava för detta ändamål till sina fullmäktige utsett:

HANS MAJESTÄT KONUNGEN AV SVERIGE:

Friherre JOHAN BECK-FRIIS, Hans Majestät Konungens av Sverige Utomordentliga Sändebud och Befullmäktigade Minister i Rom

PRESIDENTEN I ITALIENSKA REPUBLIKEN:

Understatssekreteraren i utrikesministeriet FRANCESCO MARIA DOMINEDÒ.

De befullmäktigade ombuden hava efter utväxling av sina fullmakter, vilka befunnits vara i god och behörig form, överenskommit om följande bestämmelser:

FÖRSTA DELEN.**Allmänna bestämmelser.****Artikel 1.**

Mom. 1. Denna konvention är tillämplig på följande lagstiftning:

- 1) i *Sverige* rörande
 - a) folkpensionering (ålders-, invaliditets- och efterlevandepensionering);
 - b) bidrag till änkor och änklingar med barn;
 - c) allmän sjukförsäkring;
 - d) moderskapshjälp;
 - e) mödrahjälp;
 - f) allmänna barnbidrag;
 - g) särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn;
 - h) yrkesskadeförsäkring;
 - i) understöd från erkända arbetslöshetskassor;
 - j) vissa statliga och statsunderstödda åtgärder vid arbetslöshet.
- 2) i *Italien* rörande
 - a) den obligatoriska invaliditets-, ålders- och efterlevandeförsäkringen;
 - b) den obligatoriska sjukförsäkringen;
 - c) den obligatoriska tuberkulosförsäkringen;
 - d) försäkringsmässiga natura- och penningförmåner åt arbetande mödrar;
 - e) familjebidrag;
 - f) den obligatoriska försäkringen mot olycksfall i arbete och yrkessjukdomar;

- g) den obligatoriska försäkringen mot ofrivillig arbetslöshet innefattande föreskrifterna om särskilda bidrag vid arbetslöshet;
- h) de fakultativa invaliditets-, ålders-, efterlevande- och tuberkulosförsäkringarna;
- i) särskilda försäkringsformer för vissa persongrupper, i den mån försäkringen avser risker som täckas av ovan angiven lagstiftning.

Mom. 2. Konventionen äger jämväl tillämpning på lagar eller författningar, som ändra eller komplettera den lagstiftning, som angives i mom. 1. Konventionen skall dock icke tillämpas:

a) å lagar och författningar, vilka avse en ny gren av social trygghet, med mindre överenskommelse därom träffas mellan de fördragsslutande länderna;

b) å lagar och författningar, vilka utvidga tillämpningsområdet för gällande lagstiftning till nya persongrupper, därest inom tre månader efter lagens eller författningens offentliggörande det berörda landets regering meddelar det andra landets regering, att en motsvarande utvidgning av konventionen icke är avsedd.

Artikel 2.

Svenska medborgare i Italien och italienska medborgare i Sverige omfattas av den italienska resp. svenska lagstiftning, som angives i artikel 1. samt äro därvid likställda med vederbörande lands egna medborgare i fråga om rättigheter och skyldigheter, såvida ej annat stadgas i denna konvention. Motsvarande gäller i fråga om rätten till förmåner utomlands.

Artikel 3.

Från regeln i artikel 2 beträffande tillämplig lagstiftning gälla följande undantag:

a) För den, som är bosatt i det ena fördragsslutande landet och i tjänst hos företaget med säte i detta land samt av företaget utsändes för arbete i det andra landet, skall förstnämnda lands lagstiftning fortsätta att gälla under de första tolv månaderna av vistelsen i det andra landet. Överskrider arbetet i det andra landet denna tid, må nämnda lagstiftning efter medgivande av vederbörande högsta förvaltningsmyndighet i det andra landet alltjämt gälla.

b) Vid järnvägs- eller vägtrafikföretag anställd resande personal med arbete i båda de fördragsslutande länderna omfattas av lagen i det land, där företaget har sitt säte. Är vederbörande bosatt i det andra landet, skall dock lagen i det landet tillämpas.

c) För flygande personal vid lufttrafikföretag med verksamhet i båda fördragsslutande länderna gäller lagen i det land, där företaget har sitt säte, såvida ej vederbörande är medborgare i det andra landet och bosatt där. För annan personal vid sådant företag gäller oavsett medborgarskap lagen i det land, där företaget har sitt säte, om vederbörande är utsänd för tillfälligt arbete inom det andra landet.

d) För besättningen på fartyg under svensk eller italiensk flagg gäller lagen i det land fartyget tillhör. Har för lastning, lossning, reparationsarbete eller vakttjänst ombord å ett i det ena landet hemmahörande fartyg under dess uppehåll i det andra landet antagits arbetare från det land, där uppehållet sker, skall i fråga om denne gälla lagen i sistnämnda land.

e) För personal vid diplomatiska eller konsulära representationer ävensom för arbetstagare i personlig tjänst hos sådan personal gäller lagen i det

land representationen tillhör, såvida vederbörande är medborgare i detta land. Vad nu sagts gäller ej olönad konsul eller av denne avlönad arbetstagare.

Artikel 4.

De högsta förvaltningsmyndigheterna i de båda fördragsslutande länderna kunna överenskomma om ytterligare undantag från huvudregeln i artikel 2. De kunna likaledes träffa överenskommelse om att undantag, som angives i artikel 3, i visst fall icke skall gälla.

ANDRA DELEN.

Särskilda bestämmelser.

Kapitel I.

Förmåner vid ålderdom och invaliditet samt åt efterlevande.

Artikel 5.

Italiensk medborgare äger, så länge han är bosatt och mantalsskriven i Sverige, rätt att på samma villkor och med samma tilläggsförmåner som svensk medborgare erhålla allmän ålderspension,

om han efter det han fyllt 18 år varit bosatt och mantalsskriven i Sverige under sammanlagt minst 15 år, därav minst fem år i oavbruten följd omedelbart före ansökan om pension, eller

om han vid uppnåendet av 67 års ålder redan blivit och då alltjämt var berättigad till invalidpension, sjukbidrag, änkepension eller bidrag till änkor och änklingar med barn.

Artikel 6.

Italiensk medborgare äger, så länge han är bosatt och mantalsskriven i Sverige, rätt att på samma villkor och med samma tilläggsförmåner som svensk medborgare erhålla invalidpension eller sjukbidrag, om han varit bosatt och mantalsskriven i Sverige sammanlagt minst fem år och efter sista ankomsten till Sverige under minst ett år varit i stånd att utöva normal förvärvsverksamhet.

Artikel 7.

Avlider italiensk medborgare, är den efterlevande maken, så länge denne är bosatt och mantalsskriven i Sverige, på samma villkor och med samma tilläggsförmåner som svensk medborgare berättigad till änkepension och bidrag till änkor och änklingar med barn,

om den avlidne efter det han fyllt 18 år varit bosatt och mantalsskriven i Sverige under sammanlagt minst 15 år, därav minst fem år i oavbruten följd omedelbart före dödsfallet, allt under förutsättning att den efterlevande vid dödsfallet var bosatt och mantalsskriven i Sverige, eller

om den efterlevande maken varit bosatt och mantalsskriven i Sverige under minst 15 år, därav minst fem år i oavbruten följd omedelbart innan ansökan om förmån göres.

Artikel 8.

Mom. 1. Italiensk medborgare, som ej uppfyller förutsättningarna för rätt till någon av de förmåner som avses i artiklarna 5—7, ävensom hans efterlevande äga, om vederbörande lämnar Sverige med avsikt att ej mer återvända, rätt till återbetalning av de till folkpensioneringen erlagda pensionsavgifter, å vilka vederbörliga kvitton företes.

Italiensk medborgare, för vilken återbetalning skett, äger därefter ej göra anspråk på förmån, som avses i artiklarna 5—7, förrän han ånyo uppfyllt däri uppställda villkor.

Mom. 2. De högsta förvaltningsmyndigheterna i Italien utfärda erforderliga bestämmelser rörande villkoren för och omfattningen av rätten för italienska medborgare, vilka återfått avgifter som avses i mom. 1, att inbetala det återbetalade beloppet till den obligatoriska invaliditets-, ålders- och efterlevandeförsäkringen i Italien eller till den fakultativa invaliditets- och åldersförsäkringen för erhållande eller bibehållande av pensionsrätt samt beträffande pensionens storlek.

Artikel 9.

Svensk medborgare, som ej uppfyller förutsättningarna för rätt till förmån från den italienska invaliditets-, ålders- och efterlevandeförsäkringen, ävensom hans efterlevande äga, om vederbörande lämnar Italien med avsikt att ej mer återvända, rätt till återbetalning av de av honom erlagda premierna. Har återbetalning skett, föreligger ej rätt till förmån, förrän villkoren härför ånyo uppfyllts.

Artikel 10.

Vid tillämpningen av artiklarna 5—7 skall bortses från tillfällig bortovaro från Sverige. Sådan tillfällig bortovaro anses föreligga, om bortovaron ej sträcker sig över fyra månader. Dock kan även bortovaro av längre varaktighet betraktas som tillfällig, om särskilda skäl tala därför. Sålunda kan hänsyn tagas till den sammanlagda vistelsen i landet och anledningen till bortovaron.

Kapitel II.

Försäkring mot sjukdom, tuberkulos och moderskap.

Artikel 11.

För rätt till förmån från den obligatoriska eller fakultativa försäkringen i Italien mot sjukdom, tuberkulos och moderskap äger svensk eller italiensk medborgare, som efter flyttning från Sverige till Italien blivit ansluten till sådan försäkring, tillgodoräkna tid, varunder han omfattats av den allmänna sjukförsäkringen i Sverige.

Svensk eller italiensk medborgare, som flyttar från Sverige till Italien och som tidigare varit ansluten till den italienska obligatoriska försäkringen mot tuberkulos, äger, även om denna anslutning ägt rum före flyttningen till Italien, frivilligt fortsätta sådan försäkring och äger därvid tillgodoräkna tid, varunder han omfattats av den allmänna sjukförsäkringen i Sverige.

Artikel 12.

I fall som avses i artikel 11 utgår förmån för sjukdom eller tuberkulos endast om sjukdomen eller tuberkulosen yppats efter sådan anslutning till eller fortsättning av försäkring, som avses i nämnda artikel.

K a p i t e l I I I.

Barnbidrag.

Artikel 13.

För barn, som själv är eller vars fader eller moder är italiensk medborgare, utgives i Sverige enligt samma villkor, som gälla för svenska medborgare,

allmänt barnbidrag, om barnet är bosatt i Sverige och fostras av någon, som är bosatt och mantalsskriven därstädes;

särskilt barnbidrag till änkers och invaliders m. fl. barn, om barnet varit bosatt och mantalsskrivet i Sverige oavbrutet minst fem år omedelbart innan ansökan om bidrag göres, eller om barnets fader, styvfader eller moder är berättigad till svensk folkpension eller bidrag till änkor och änklingar med barn. Härvid bortses från tillfällig bortovaro från Sverige på sätt stadgats i artikel 10.

K a p i t e l I V.

Yrkesskadeförsäkring.

Artikel 14.

Mom. 1. Förmåner från yrkesskadeförsäkringen innefattande även förhöjningar och tillägg utgivas oavkortade till medborgare i de fördragsslutande länderna oavsett eventuella inskränkande bestämmelser för utländska medborgare.

Mom. 2. För svenska och italienska medborgare gälla icke sådana i det ena fördragsslutande landet gällande bestämmelser om yrkesskadeförsäkringen, som begränsa förmånsrätten vid bosättning i det andra landet.

Mom. 3. Förhöjningar och tillägg till förmåner från yrkesskadeförsäkringen utgivas till personer, som avses i mom. 2, även vid bosättning i det andra landet.

Artikel 15.

Mom. 1. Vid bestämmandet av rätten till ersättning och graden av arbetsoförmåga enligt lagstiftningen om yrkesskadeförsäkring i ena fördragsslutande landet skall jämväl tidigare inträffad skada, som omfattas av det andra landets yrkesskadeförsäkring, beaktas.

Mom. 2. Yppas yrkessjukdom efter det den sjuke i båda fördragsslutande länderna varit sysselsatt i verksamhet, vari fara för sjukdomen förelegat, skall ersättning utgå från försäkringen i det land, där sådan verksamhet senast utförts.

Om yrkessjukdom föranlett ersättning från försäkringen i det ena landet, skall samma försäkring svara även för försämring av sjukdomen, som in-

träffar i det andra landet, dock ej om försämringen är att hänföra till arbete i sistnämnda land i verksamhet, vari fara för sådan sjukdom föreligger.

Mom. 3. Bedriver företag med säte i ena fördragsslutande landet verksamhet, som omfattas av yrkeskadeförsäkringen i det andra landet, må företaget icke på den grund att det saknar säte i sistnämnda land åläggas högre avgifter till nämnda försäkring.

K a p i t e l V.

Arbetslöshetsförmåner.

Artikel 16.

Mom. 1. För rätt till förmån från den obligatoriska arbetslöshetsförsäkringen i Italien äger svensk eller italiensk medborgare, vilken efter flyttning från Sverige till Italien utfört arbete som omfattas av denna försäkring, tillgodoräkna tid, varunder han varit ansluten till arbetslöshetsförsäkringen i Sverige.

Mom. 2. Efter överenskommelse mellan berörda svenska arbetslöshetskassa och vederbörande italienska försäkringsinrättning och enligt de närmare regler, som därvid uppställas, äger svensk eller italiensk medborgare, som flyttat från Italien till Sverige, för rätt till förmån från den svenska arbetslöshetsförsäkringen tillgodoräkna tid, varunder han varit ansluten till den italienska försäkringen.

Mom. 3. Italiensk medborgare, som minst ett år haft stadigvarande anställning inom det svenska näringslivet, äger på samma villkor som svensk medborgare åtnjuta den hjälp vid arbetslöshet, som avses i artikel 1, mom. 1, 1) j.

TREDJE DELEN.

Övriga bestämmelser.

Artikel 17.

De högsta förvaltningsmyndigheterna äga överenskomma om erforderliga tillämpningsbestämmelser till denna konvention. De skola särskilt träffa överenskommelse om utseende av erforderliga förbindelseorgan i vardera landet för underlättande av konventionens tillämpning. Vidare skola de högsta förvaltningsmyndigheterna reglera kontrollen i medicinskt och administrativt hänseende över personer, som uppbära förmåner enligt denna konvention, ävensom utgivandet i förekommande fall av förmån i annat land än det, varifrån förmånen utgår.

Artikel 18.

Mom. 1. Vid tillämpningen av denna konvention skola myndigheter och organ i de båda fördragsslutande länderna lämna varandra bistånd i samma utsträckning som vid tillämpningen av det egna landets lagstiftning. Sådant bistånd lämnas utan vederlag, dock att ersättning skall utgå för åtgärder, som ej falla inom myndighetens eller organets sedvanliga verksamhet.

Mom. 2. Vederbörande myndigheter och organ äga skriftväxla direkt med varandra och med enskild person. De kunna även om så är nödvändigt hänvända sig till myndighet i det andra landet genom detta lands diplomatiska och konsulära representationer.

Mom. 3. De diplomatiska och konsulära representationerna äga direkt hänvända sig till myndigheter och organ i det andra landet för att erhålla erforderliga upplysningar för tillvaratagande av egna medborgares intressen och äga därvid företräda dem utan särskild fullmakt.

Artikel 19.

De högsta förvaltningsmyndigheterna i de båda länderna skola snarast möjligt underrätta varandra om alla ändringar i den lagstiftning, som anges i artikel 1.

Artikel 20.

De högsta förvaltningsmyndigheterna i de båda länderna skola hålla varandra underrättade om de åtgärder, som vidtagas inom det egna landet för tillämpningen av konventionen.

Artikel 21.

I det ena fördragsslutande landet medgiven befrielse från stämpel- och andra avgifter på handlingar och bevis, som skola företes för myndigheter och organ i nämnda land, skall även gälla för handlingar och bevis, som vid tillämpningen av denna konvention skola företes för myndigheter och organ i det andra landet. Handlingar och bevis, som skola företes i ärenden enligt denna konvention, behöva ej legaliseras genom diplomatisk eller konsulär myndighet.

Artikel 22.

Besvär, som inom viss tid skola ingivas till behörig myndighet i ett av de båda fördragsslutande länderna, skola anses hava inkommit i rätt tid, om de inom fastställd tid ingivits till motsvarande myndighet i det andra landet. Därvid skall sistnämnda myndighet omedelbart vidarebefordra besvären till behörig myndighet i det andra landet.

Artikel 23.

Handling, som vid tillämpningen av denna konvention tillställs vederbörande myndigheter eller organ i det andra fördragsslutande landet, må ej avvisas allenast på den grund att handlingen är avfattad på det andra landets officiella språk.

Artikel 24.

Utbetalning enligt denna konvention må med befriande verkan göras i det egna landets valuta.

Därest valutarestriktioner införs i något av de fördragsslutande länderna, skola dessa länders regeringar omedelbart i samförstånd vidtaga åtgärder för att säkerställa erforderlig överföring mellan de båda länderna av belopp enligt denna konvention.

Artikel 25.

Twist, som uppkommer vid tillämpningen av denna konvention, skall lösas i samförstånd av de högsta förvaltningsmyndigheterna i de fördragslutande länderna.

Kommer uppgörelse därvid icke till stånd, skall tvisten avgöras genom skiljedomsförfarande, som regleras genom överenskommelse mellan de högsta förvaltningsmyndigheterna i de båda länderna. Skiljedomen skall grundas på denna konventions anda och mening.

Artikel 26.

Med de högsta förvaltningsmyndigheterna avses i denna konvention:

- 1) i *Sverige* Konungen eller den myndighet han förordnar;
- 2) i *Italien*, den minister, under vilken de i artikel 1, mom. 1, 2) angivna socialförsäkringsgrenarna sortera.

Artikel 27.

Denna konvention skall ratificeras. Ratifikationsinstrumenten skola utväxlas i Stockholm.

Konventionen träder i kraft första dagen i andra månaden efter den då ratifikationsinstrumenten utväxlades.

Artikel 28.

Mom. 1. Bestämmelserna i denna konvention äga tillämpning även på fall, som inträffat före konventionens ikraftträdande, oavsett tidigare avgörande i ärendet.

Mom. 2. Vid tillämpning av konventionen tages hänsyn jämväl till försäkrings- eller vistelsetid före ikraftträdandet.

Mom. 3. I fall som avses i mom. 1 föreligger rätt till förmån från ikraftträdandet, om ansökan göres inom ett år därefter. Denna tid nedsättes till tre månader, när det gäller svensk folkpension. Göres ansökan senare utgår förmånen från och med första dagen i månaden näst efter ansökningen.

Mom. 4. Vad i mom. 1 stadgats gäller icke förmåner från den svenska yrkesskadeförsäkringen.

Artikel 29.

Mom. 1. Denna konvention slutes för ett år. Giltighetstiden anses förlängd för ett år i sänder, om konventionen icke uppsäges av det ena fördragsslutande landet senast tre månader före utgången av giltighetstiden.

Mom. 2. Uppsäges konventionen skola dess bestämmelser äga fortsatt giltighet å redan förvärvad förmån utan hinder av vad som må hava stadgats i de båda ländernas lagstiftning rörande begränsningar i rätten till förmån vid medborgarskap eller vistelse i annat land.

Mom. 3. Rörande sådan rätt till blivande förmån, som må hava förvärvats före utgången av konventionens giltighetstid, skola bestämmelserna i konventionen och därtill anslutande överenskommelser äga fortsatt tillämpning enligt de närmare regler, som fastställas genom särskild överenskommelse.

Som bevis härför hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention och försett den med sina sigill.

Som skedde i Rom den 25 maj 1955 i fyra exemplar, två på svenska språket och två på italienska språket, vilka texter äga lika vitsord.

För Konungariket Sverige:
JOHAN BECK-FRIIS

För Italienska Republiken:
DOMINEDÒ

Slutprotokoll till konventionen mellan Konungariket Sverige och Italienska Republiken rörande social trygghet.

I samband med undertecknandet denna dag av konventionen mellan Konungariket Sverige och Italienska Republiken rörande social trygghet hava de befullmäktigade ombuden för de fördragsslutande länderna överenskommit om följande:

1. Personer, som avses i artikel 3 litt. e) i konventionen, med undantag av dem som utsänts från det land representationen tillhör, kunna begära, att lagstiftningen i det land, där de äro sysselsatta, skall gälla i fråga om en eller flera av de grenar av social trygghet, som angivas i artikel 1. Vid prövningen av sådan ansökan skall största möjliga hänsyn tagas till vederbörandes önskemål.

2. Svenska regeringen åtager sig att verka för att de kommunala bostadstilläggen till folkpension även skola komma italienska medborgare i Sverige till del.

3. Italienska regeringen åtager sig att verka för att svenska medborgare i Italien, som ej omfattas av obligatorisk försäkring mot sjukdom, tuberkulos och moderskap, bli berättigade till naturaförmåner från sådan försäkring på de villkor och enligt de regler, som avtalas mellan den svenska diplomatiska representationen i Italien och vederbörande italienska försäkringsinstitution.

4. Artikel 12 i konventionen avser fall då vederbörande för rätt till förmån i det ena av de båda länderna äger tillgodoräkna försäkringstid i det andra landet. Om vederbörande tidigare varit ansluten till den italienska försäkringen mot tuberkulos och begär förmån från denna försäkring, efter det han en tid varit ansluten till den svenska sjukförsäkringen, samt den italienska lagstiftningens förutsättningar uppfyllts i förevarande fall utan att svensk försäkringstid tages i beräkning, utgår förmån även om han icke begärt anslutning till den frivilliga italienska försäkringen eller oavsett om sjukdomen yppats innan han medgivit sådan anslutning.

5. Italienska regeringen åtager sig att verka för att svenska medborgare bosatta i Italien bliva delaktiga av den lokalt organiserade tuberkuloshjälpen på samma villkor som italienska medborgare, under förutsättning att italienska medborgare bosatta i Sverige i detta hänseende tillförsäkras samma behandling som svenska medborgare.

6. Vad angår Sverige förstås med yrkessjukdom i denna konvention sådan yrkesskada, som avses i 6 § litt. b) och c) lagen den 14 maj 1954 om yrkesskadeförsäkring.

Som bevis härför hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta slutprotokoll och försett det med sina sigill.

Som skedde i Rom den 25 maj 1955 i fyra exemplar, två på svenska språket och två på italienska språket, vilka texter äga lika vitsord.

För Konungariket Sverige:
JOHAN BECK-FRIIS

För Italienska Republiken:
DOMINEDÒ